

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-16-04/2013
P/13/182

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/182 – Realizacja obowiązków z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa w budynkach użyteczności publicznej w Warszawie w latach 2011–2013

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie

Kontroler

Urszula Klimska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87683 z 9 września 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Dom Kultury „Dorożkarnia” w Dzielnicy Mokotów m. st. Warszawy, ul. Siekierska 28,
00-709 Warszawa

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Anna Michalak Pawłowska, Dyrektor Domu Kultury od 5 stycznia 2000 r.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ realizację przez Dyrektora Domu Kultury obowiązków związanych z utrzymaniem budynku Domu Kultury przy ul. Siekierskiej 28 w Warszawie w latach 2011–2013 (do 15 października) w należyтым stanie techniczno-użytkowym. Jednocześnie ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości realizację obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej w tym samym okresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Jednostka utrzymywała budynek, w którym prowadzona była działalność Domu Kultury w należyтым stanie techniczno-użytkowym. Przeprowadzała w wymaganych terminach i zakresach kontrole stanu technicznego budynku, realizowała wynikające z nich zalecenia oraz użytkowała budynek zgodnie z przeznaczeniem. Stan techniczny budynku nie zagrażał bezpieczeństwu przebywających w nim osób, co potwierdziła kontrola przeprowadzona przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego². W budynku (z wyjątkiem jednego dojścia) zapewnione zostały odpowiednie warunki ewakuacji, a zatrudnieni w nim pracownicy zostali przeszkoleni z zakresu przepisów przeciwpożarowych. Budynek został wyposażony w sprzęt przeciwpożarowy, którego przeglądy w wymaganej częstotliwości przeprowadzały osoby do tego uprawnione.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służącej ewakuacji oraz w pomieszczeniu technicznym, braku przeciwpożarowego wyłącznika prądu w instalacji elektrycznej, niezapewnienia właściwego dostępu do gaśnicy w pomieszczeniu na drugiej kondygnacji naziemnej. Nie stwarzały one jednak w ocenie Państwowej Straży Pożarnej zagrożenia życia ludzi³.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Stan stwierdzony na podstawie oględzin budynku dokonanych w ramach kontroli przeprowadzonej przez PINB 4 października 2013 r.

³ Protokół ustaleń z czynności kontrolno-rozpoznawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej z 7 października 2013 r. Czynności prowadzono 1 i 7 października, na zlecenie NIK.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozwiązania organizacyjne, mające na celu zapewnienie skutecznej realizacji obowiązków dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa technicznego i pożarowego budynku Domu Kultury „Dorożkarnia”

Opis stanu faktycznego

1.1. Dom Kultury „Dorożkarnia” użytkował jeden budynek trzykondygnacyjny (jedna kondygnacja podziemna i dwie naziemne) przy ul. Siekierkowskiej 28 w Warszawie, o powierzchni 788,2 m² i kubaturze 3 143 m³. Właścicielem nieruchomości jest m.st. Warszawa. Dom Kultury, jako samorządowa jednostka kultury, której organizatorem jest m.st. Warszawa – Dzielnica Mokotów, stosownie do zapisów statutu⁴ „samodzielnie gospodaruje przydzieloną i nabytą częścią mienia”.

(dowód: akta kontroli str. 4-16)

Prowadzenie spraw dotyczących administrowania nieruchomościami użytkowymi przez Dom Kultury, konserwacji i remontów budynku oraz sprzętu, ochrony przeciwpożarowej w placówce oraz sprawowania nadzoru i kontroli w tym zakresie należało do zadań Działu Administracji. Do obowiązków Kierownika Administracji z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa technicznego i pożarowego budynku należało: dopilnowanie okresowych przeglądów technicznych budynku, dopilnowanie okresowych przeglądów sprzętu i instalacji budynku w tym sprzętu ppoż, nadzór nad pracą pracowników gospodarczych⁵, zapewnienie posiadania aktualnej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz zapoznania z nią pracowników Domu Kultury.

W Domu Kultury zapewniony był całodobowy dozór budynku (portier w godzinach 6.30-22.30 w dni powszednie oraz pracownik ochrony w pozostałe dni i w godzinach 22.30-6.30).

(dowód: akta kontroli str. 12-16, 19-20, 24, 110-111)

Dyrektor Domu Kultury wyznaczyła wszystkich pracowników do walki z pożarami i przeprowadzenia ewakuacji w budynku, co zapisano w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego Domu Kultury⁶. Jako powód takiego działania Dyrektor podała specyfikę działalności Domu Kultury, tj. zajęcia przedpołudniami, popołudniami i w weekendy⁷. W domu Kultury zatrudnionych było 28 osób, w tym 8 osób w Dziale Administracji. Pozostali pracownicy to w większości (15 osób) instruktorzy zatrudnieni w niepełnym wymiarze godzin.

(dowód: akta kontroli str. 98, 110-112, 136)

1.2. W Domu Kultury nie funkcjonowała odrębna komórka kontroli wewnętrznej. Nadzór nad realizacją zadań sprawowany był przez Dyrektora Domu Kultury oraz Kierownika Administracyjnego. Nadzór nad pracą Kierownika Administracji sprawowany był przez Dyrektora Domu Kultury na bieżąco, poprzez bezpośrednie kontakty.

(dowód: akta kontroli str. 16-23, 110-112)

1.3. W okresie objętym kontrolą do Domu Kultury nie wpłynęły żadne skargi dotyczące bezpieczeństwa technicznego i pożarowego budynku przy ul. Siekierkowskiej 28 w Warszawie.

(dowód: akta kontroli str. 81, 84-85)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

⁴ Przyjętego uchwałą nr XXXII/715/2004 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 1 lipca 2004 roku w sprawie zmiany nazw oraz nadania statutów domom i ośrodkom kultury m.st. Warszawy.

⁵ Pracownicy ci mają obowiązek nadzoru nad stanem technicznym sprzętu i budynku, m.in. poprzez codzienny obchód oraz zgłaszania zauważonych usterek Kierownikowi Administracyjnemu.

⁶ Znajomość ww. obowiązku potwierdziła w wyjaśnieniach Pani I.O., pracownik administracyjny Domu Kultury.

⁷ Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Administracyjnego z 10 października 2013 r. w Domu Kultury obowiązywał równoważny system czasu pracy, według którego pracownicy są rozliczani w okresach miesięcznych, a praca może być wykonywana w godzinach 6.30 - 22.30.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁸ sposób organizacji pracy i nadzoru nad zapewnieniem bezpieczeństwa technicznego i przeciwpożarowego budynku, biorąc pod uwagę poziom i strukturę zatrudnienia oraz specyfikę działalności prowadzonej przez Dom Kultury, tj. pracę w systemie równoważnych norm czasu pracy oraz zajęcia artystyczne i dydaktyczne prowadzone w weekendy i popołudniami.

2. Realizacja obowiązków związanych z utrzymaniem budynku w należytym stanie techniczno-użytkowym

2.1. Kontrole stanu technicznego budynku

2.1.1. W latach objętych kontrolą w Domu Kultury wykonano wszystkie wymagane w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁹ przeglądy instalacji i stanu technicznego elementów budynku, tj.:

- roczny przegląd elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, instalacji gazowych (po jednej kontroli w latach: 2011, 2012 i 2013) oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) – po trzy kontrole w latach 2011 i 2012 oraz jedna kontrola w roku 2013;
- pięcioletni przegląd polegający na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia – jedna kontrola w lutym 2011¹⁰,
- pięcioletni przegląd instalacji elektrycznej i piorunochronnej – jedna kontrola w roku 2013¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 73-76)

2.1.2. Budynek Domu Kultury w latach 2011–2013 nie był poddawany kontroli bezpiecznego użytkowania, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo budowlane, gdyż nie wystąpiły czynniki określone w art. 61 pkt 2 cytowanej ustawy, tj. czynniki zewnętrzne związane z działaniem człowieka lub sił natury.

(dowód: akta kontroli str. 81)

2.1.3. W Domu Kultury, zgodnie z wymogami określonymi w art. 62, ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy Prawo budowlane, przeprowadzony został, wykonywany raz na cztery lata, przegląd kotła gazowego (w latach 2011 i 2012).

(dowód: akta kontroli str. 139)

2.1.4. Wszystkie przeglądy okresowe zostały wykonane przez osoby posiadające uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności, zgodnie z art. 14 ust. 1 oraz art. 62 ust. 4-6 ustawy Prawo budowlane, tj.:

- uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej (kontrole elementów budynku i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu oraz sprawdzenie stanu technicznego i przydatności do użytkowania budynku);
- uprawnienia do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku dozoru i eksploatacji urządzeń instalacji i sieci gazowych oraz elektroenergetycznych (kontrola stanu technicznego instalacji gazowych, instalacji elektrycznych i piorunochronnych oraz kotła gazowego);
- uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w specjalności instalacyjno-inżynierskiej w zakresie instalacji sanitarnych lub uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń (kontrola stanu technicznego instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska oraz przewodów kominowych dymowych, spalinowych i wentylacji mechanicznej) oraz tytuł mistrza

⁸ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

¹⁰ Poprzednia taka kontrola miała miejsce w roku 2006.

¹¹ Poprzednia tak kontrola miała miejsce w roku 2008.

kominarskiego (kontrola stanu technicznego przewodów kominowych dymowych, spaliniowych i wentylacji grawitacyjnej).

Kopie uprawnień oraz świadectw zostały załączone do protokołów z kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 73-76, 139)

2.1.5. W latach 2010–2013, podczas okresowych przeglądów stanu technicznego budynków nie stwierdzono w żadnym przypadku uszkodzeń i braków mogących stanowić zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi, mienia lub środowiska. Wszystkie zlecone podczas okresowych przeglądów naprawy i remonty zostały wykonane¹².

(dowód: akta kontroli str. 72-77)

2.1.6. Plan finansowy Domu Kultury w każdym z trzech badanych lat uwzględniał wydatki na obowiązkowe przeglądy techniczne budynku oraz zalecone remonty i naprawy. W roku 2011 zaplanowano na konserwację, remonty i naprawę sprzętów¹³ 80,7 tys. zł, a wydatkowano 73,7 tys. zł, tj. 91,3% planu. W roku 2012 było to: 16,7 tys. zł (plan), 16,4 tys. zł (wykonanie), tj. 98,2% planu. W pierwszym półroczu 2013 r. wykonano 22,7% planu, tj. wydatkowano 5,0 tys. zł z zaplanowanych 22,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 56, 62, 68, 70)

Poniesione w latach 2011–2013 wydatki na przeglądy okresowe budynku¹⁴ wynosiły: 2,1 tys. zł w 2011 r., 2,2 tys. zł w 2012 r. oraz 2,3 tys. zł w roku 2013. Przeglądy techniczne budynku wykonywane były przez specjalistyczne firmy, wybierane na podstawie informacji internetowych i telefonicznych uzyskiwanych przez Kierownika Administracyjnego, po akceptacji przez Dyrektora Domu Kultury. Kontroli okresowych rocznych i pięcioletnich budynku (z wyjątkiem kontroli instalacji elektrycznej i piorunochronnej, pieca gazowego oraz przewodów kominowych) dokonywano na podstawie umów zawartych z firmą zewnętrzną¹⁵, pozostałe przeglądy wykonywane były na podstawie zleceń dokonywanych telefonicznie. Zapłata następowała po wykonanej usłudze na podstawie faktury.

(dowód: akta kontroli str. 19-20, 111-12, 136)

2.1.7. W latach 2011–2013 budynek Domu Kultury przy ul. Siekierkowskiej 28 nie był poddawany kontroli przez organy nadzoru budowlanego oraz przez straż pożarną. Kontrole takie zostały przeprowadzone w październiku 2013 r. na zlecenie NIK¹⁶.

W protokole oględzin obiektu budowlanego sporządzonym przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego¹⁷ stwierdzono, że pomieszczenia budynku jak i instalacje, w które wyposażony jest obiekt są w należytym stanie technicznym. Nie stwierdzono zagrożenia ludzi i mienia.

(dowód: akta kontroli str. 81, 108-109)

Wyniki kontroli przeprowadzonej przez straż pożarną przedstawione zostały w pkt 3 wystąpienia pokontrolnego.

2.2. Dokumentacja budowy

W Domu Kultury przechowywano, zgodnie z wymogami art. 63 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, dokumentację budowy obejmującą m.in.: pozwolenie na budowę, projekt budowlany, protokoły odbioru robót częściowych i końcowych, pozwolenie na użytkowanie budynku, schematy instalacji i instrukcję obsługi budynku. Wśród przechowywanej dokumentacji nie było trzech tomów dziennika budowy.

(dowód: akta kontroli str. 39-50, 71, 86)

¹² Zlecone prace obejmowały: osuszanie ścian piwnic, montaż anemostatów i kratki z żaluzją w pomieszczeniach na parterze Domu Kultury, naprawę wentylatora elektrycznego w toalecie i zadaszenia z pleksy na zewnątrz budynku.

¹³ Plan finansowy nie pozwalał na wyodrębnienie kwoty przeznaczonej tylko na prace konserwacyjne.

¹⁴ Wymagane ustawą Prawo budowlane art. 62 ust. 1 pkt 1, 2 i 5.

¹⁵ Umowa nr 256/09/03/SD z 10 marca 2009 r. na przeglądy oraz prowadzenie książki obiektu budowlanego w latach 2009–2012 oraz umowa nr 476/12/02/SP z 10 marca 2012 na przeglądy oraz prowadzenie książki obiektu budowlanego w latach 2013–2015. Kwota za przegląd wynosiła 1 353 zł.

¹⁶ Kontrole przeprowadzone na zlecenie NIK na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK.

¹⁷ Protokół Nr /II/Ot/2013 z 4 października 2013 r.

W latach 2011–2013 jedyne roboty budowlane¹⁸ przeprowadzane w budynku Domu Kultury dotyczyły remontu piwnic w roku 2011. Była to kontynuacja robót prowadzonych w roku 2010, dotyczących zabezpieczenia piwnic przez przesiąkaniem wód gruntowych. Opinia techniczna i dokumentacja dotycząca robót (m.in. protokoły odbioru) przechowywane są w Domu Kultury, zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy Prawo budowlane. Przedmiotem opinii było: określenie przyczyn zawilgocenia ścian i posadzek części podziemnej budynku oraz podanie sposobu zabezpieczenia. Proponowane działania naprawcze zrealizowano podczas prac prowadzonych zarówno w latach 2010 i 2011. Protokół odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji (bez uwag) podpisano w 18 sierpnia 2012¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 77)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W posiadanej przez Dom Kultury dokumentacji budynku, brak było trzech tomów dziennika budowy, co było niezgodne z wymogami określonymi w art. 63 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, przy czym, w ocenie NIK, nie było to związane z zaniedbaniami ze strony kontrolowanej jednostki. Braki te istniały bowiem już w 2000 r., kiedy to nastąpiło przekazanie dokumentacji z CEK „Łowicka” do Domu Kultury „Dorożkarnia” w związku z przejściem przez Dom Kultury budynku do eksploatacji. Wśród przekazanej dokumentacji nie było trzech tomów dziennika budowy, a na kopii załącznika nr 7a do protokołu przekazania/przyjęcia dokumentacji od CEK „Łowicka”, widniał na czerwono dopisek „brak” przy trzech tomach dziennika budowy.

(dowód: akta kontroli str. 39-50, 71, 86)

Dyrektor Domu Kultury wyjaśniła, że dziennik budowy nie został przekazany od CEK „Łowicka” z nieznanых jej przyczyn, jak również, że nie zna okoliczności powstania dopisku „brak” przy liście przekazywanej dokumentacji.

(dowód: akta kontroli str. 84-85)

2.3. Książka obiektu budowlanego

Prowadzona dla budynku przy ul. Siekierkowskiej 28 książka obiektu budowlanego spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego²⁰, tj. strony książki były ponumerowane i zabezpieczone przed usunięciem, książka była prowadzona systematycznie, według wzoru oraz zawierała wszystkie wymagane w rozporządzeniu wpisy z wyjątkiem wpisu dotyczącego opinii technicznej oraz instrukcji obsługi budynku. Do książki obiektu, zgodnie z art. 64 ust. 3 ustawy Prawo budowlane, dołączono protokoły z kontroli technicznych obiektu oraz ekspertyzę dotyczącą stanu technicznego piwnic.

(dowód: akta kontroli str. 78-80)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Książka obiektu budowlanego dla budynku Domu Kultury, niezgodnie z § 2 rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego, nie została założona w dniu przekazania obiektu budowlanego do użytkowania. Budynek przekazano do użytkowania 29 kwietnia 1999 r, natomiast książkę założono 16 marca 2006 r. Ponadto w części III książki, niezgodnie z § 5 pkt 2 cytowanego rozporządzenia:

- nie wpisano danych o posiadanej opinii technicznej;
- nie wpisano danych o posiadanej instrukcji eksploatacji obiektu;
- wpisano informację o dołączeniu do książki 3 tomów dziennika budowy, mimo iż dokumenty te nie znajdują się w posiadaniu Domu Kultury.

(dowód: akta kontroli str. 78-80, 86)

Dyrektor Domu Kultury wyjaśniła: „Budynek stanowiący siedzibę Domu Kultury nie został w sposób formalny przekazany w użytkowanie (...). DK Dorożkarnia z własnej inicjatywy założył księgę obiektu budowlanego 16 marca 2006 (...)”. W kwestii wpisów w książce, Dyrektor wyjaśniła, iż prowadzenie książki powierzono na mocy umowy firmie PBI Administracja, a Dom Kultury wielokrotnie, bezskutecznie zwracał się o poprawę błędnych i uzupełnienie brakujących wpisów. W związku z tym Dom Kultury zamierza zerwać umowę, zawrzeć ją z inną firmą i tą drogą uzupełnić braki.

¹⁸ Nie wymagające pozwolenia na budowę.

¹⁹ Protokół podpisali: Dyrektor Domu Kultury, Wykonawca (PRIMA EXICO SYSTEM) oraz inspektor nadzoru.

²⁰ Dz.U. Nr 120, poz. 1134.

(dowód: akta kontroli str. 82-83)

2.4. Zgłaszanie robót remontowych do organu administracji architektoniczno-budowlanej

W kontrolowanym okresie jedyne roboty budowlane podlegające, zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane, zgłoszeniu właściwemu organowi architektoniczno-budowlanemu dotyczyły remontu piwnic, opisanego w punkcie 2.2. wystąpienia. Dyrektor Domu Kultury zgłosiła roboty remontowe w roku 2010 do burmistrza dzielnicy Mokotów i uzyskała zgodę na prace. Rozpoczęcie drugiego etapu prac w roku 2011 nastąpiło nie później niż 2 lata od terminu określonego w zgłoszeniu, zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy Prawo budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 77)

2.5. Zmiana sposobu użytkowania budynków lub ich części

W latach 2011–2013 (do czasu zakończenia kontroli) nie miała miejsca zmiana sposobu użytkowania budynku lub jego części w sposób określony w art. 71 ust. 2 i 4 Prawa budowlanego, tj. polegająca na podejmowaniu nowej bądź zaniechaniu działalności. Budynek był w całości wykorzystywany na cele statutowe, tj. prowadzenie wielokierunkowej działalności artystycznej i edukacyjnej

(dowód: akta kontroli str. 27, 107-109)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Domu Kultury w zbadanym zakresie.

3. Realizacja obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej

3.1. Opracowanie i wdrożenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie w Domu Kultury obowiązywały dwie instrukcje bezpieczeństwa pożarowego, opracowane przez specjalistów do spraw ochrony przeciwpożarowej w latach 2008 i 2012. Obie instrukcje zawierały zapisy wymagane w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów²¹; z wyjątkiem określenia liczby osób w pomieszczeniu studia nagrań Domu Kultury.

(dowód: akta kontroli str. 87, 89-103)

Dyrektor Domu Kultury wyjaśniła, że nie zna przyczyn tego uchybienia, a przygotowanie instrukcji zlecono wyspecjalizowanej firmie.

(dowód: akta kontroli str. 133, 136)

Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego Domu Kultury były poddawane aktualizacji co najmniej raz na dwa lata i przechowywane w pomieszczeniu portierni, bezpośrednio przy głównym wejściu do budynku, a więc w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych zgodnie z wymogiem określonym w § 6 ust. 7 i 9 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.

(dowód: akta kontroli str. 71, 87)

3.2. Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa pożarowego

Stosownie do wymogów określonych w art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej²², wszyscy pracownicy Domu Kultury zostali zapoznani z przepisami przeciwpożarowymi.

(dowód: akta kontroli str. 88, 110, 115)

²¹ Dz.U. Nr 109, poz. 719, zwane dalej rozporządzeniem w sprawie ochrony ppoż.

²² Dz.U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.

3.3. Zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji i wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe

Zagadnienia związane z zapewnieniem odpowiednich warunków ewakuacji osobom przebywającym w budynku Domu Kultury, wyposażeniem w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz utrzymywaniem dróg pożarowych w stanie umożliwiającym ich wykorzystanie przez jednostki ochrony przeciwpożarowej objęte zostały kontrolą przeprowadzoną przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej na zlecenie NIK 1 i 7 października 2013 r. W wyniku kontroli nie stwierdzono zagrożenia życia ludzi w budynku Domu Kultury.

Warunki ewakuacji w zakresie długości dojsć (z wyjątkiem dwóch przypadków), szerokości biegów schodów, spoczników, szerokości korytarzy i oznakowań spełniały wymogi określone w Dziale IV rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie²³, tj. przepisach techniczno-budowlanych, o których mowa w §15 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.

(dowód: akta kontroli str. 113-118)

Dom Kultury wyposażony był w 3 hydranty wewnętrzne (po jednym na każdej kondygnacji) z wężem półsztywnym o nominalnej średnicy węża 25 mm oraz w 9 gaśnic, zgodnie z § 19 ust. 1 pkt 2 lit. b i § 32 ust. 1 i 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. Urządzenia przeciwpożarowe posiadały ważne protokoły z przeglądu technicznego i pomiarów, zgodnie z § 3 ust. 2 oraz § 4 ust. 2 pkt 1 tego rozporządzenia. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru było zapewnione poprzez dostęp do hydrantu podziemnego sieci miejskiej, zlokalizowanego ok. 50 m od budynku Domu Kultury.

(dowód: akta kontroli str.119-122)

Wszystkie urządzenia i instalacje były dostępne, zgodnie z wymogami określonymi w § 4 ust. 1 pkt 18 lit. a oraz § 33 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż., z wyjątkiem gaśnicy w pomieszczeniu nr 15 na drugiej kondygnacji naziemnej, do której nie zapewniono dostępu o szerokości co najmniej 1 m.

(dowód: akta kontroli str. 117)

Wszystkie miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz drogi i wyjścia ewakuacyjne, zostały właściwie oznakowane, a instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych umieszczone w widocznym miejscu, zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 3 i 4 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.

(dowód: akta kontroli str. 116)

Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 5 lit a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych²⁴, do budynku Domu Kultury, który jest budynkiem niskim, stanowiącym jedną strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL III o powierzchni nie przekraczającej 1 000 m², nie było wymagane doprowadzenie drogi pożarowej. Dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej zapewniono przez wjazd przez bramę główną od ulicy Siekierskiej.

(dowód: akta kontroli str. 94, 117)

W Domu Kultury nie było pomieszczeń przeznaczonych dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, w związku z tym, zgodnie z §17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, nie przeprowadzano praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.

(dowód: akta kontroli str. 114,117)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie ochrony przeciwpożarowej w Domu Kultury stwierdzono następujące nieprawidłowości:

²³ Dz.U. Nr 75, poz. 690 ze zm., zwane dalej rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych.

²⁴ Dz.U. Nr 124, poz. 1030.

- w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, opracowanej w 2012 roku, niezgodnie z § 6 ust. 1 pkt 8 lit. e rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej, nie określono liczby osób mogących przebywać w pomieszczeniu studia nagrań, zlokalizowanego w piwnicy Domu Kultury.

(dowód: akta kontroli str. 101, 114)

- długość dojścia ewakuacyjnego z pomieszczenia nr 0.7 w kondygnacji podziemnej Domu Kultury wynosiła 38 m, co stanowiło przekroczenie o 8 m dopuszczalnej długości dojścia ewakuacyjnych w strefie pożarowej ZLIII przy jednym dojściu (30 m), określonej w § 256 ust. 3 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki.

(dowód: akta kontroli str. 116)

- wbrew zakazowi określonymu § 4 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. w pomieszczeniu technicznym (wentylatorni) składowano materiały palne: drewniane sztalugi, plastikowe pojemniki, ceratę, drewnopochodne szafki, drewniane i drewnopochodne krzesła, folie, elementy garderoby, kartony, inne artykuły papiernicze. W trakcie kontroli usunięto część materiałów, tj. ceratę i elementy garderoby.

Dyrektor Domu Kultury wyjaśniła: „Ze względu na ograniczenia lokalowe materiały te znalazły się w pomieszczeniu wentylatorni za moją wiedzą. Podczas żadnego z przeglądów nie zwrócono nam uwagi, że w tym pomieszczeniu nie powinny się te materiały znajdować”.

(dowód: akta kontroli str. 113-118, 136-137)

- wbrew zakazowi określonymu § 4 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji znajdowały się materiały palne: zabudowa okna z materiału drewnopochodnego (na kondygnacji drugiej), szafka wnękowa z materiałów drewnopochodnych (na kondygnacji pierwszej naziemnej) oraz drewnopochodny stolik i sześć drewnopochodnych skrzyń (na kondygnacji pierwszej podziemnej w obrębie klatki schodowej, naprzeciwko schodów oraz pod schodami). Materiały z kondygnacji podziemnej zostały usunięte podczas kontroli.

Dyrektor Domu Kultury wyjaśniła: „Stolik znajdował się we wnęce korytarza w piwnicy przed rozpoczęciem działalności DK Dorożkarnia. Sześć tzw. kubików scenicznych znalazło się pod schodami piwnicy chwilowo, nie zostały odłożone na miejsce w magazynie kostiumów i scenografii przez zespół, które je używał w czasie zajęć”.

(dowód: akta kontroli str. 113-118, 136-137)

- niezgodne z wymogami określonymi w § 23 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. instalacja wodociągowa przeciwpożarowa nie zapewniała możliwości jednoczesnego poboru wody z dwóch sąsiednich hydrantów wewnętrznych w ilości 1 dm³/s każdy.

Dyrektor wyjaśniła: „Od momentu otwarcia DK Dorożkarnia nie dokonywaliśmy żadnych przeróbek w instalacji wodociągowej i hydrantów wewnętrznych, mogących skutkować niezapewnieniem możliwości jednoczesnego poboru wody z dwóch sąsiednich hydrantów wewnętrznych. Nie znam przyczyn, ani osób odpowiedzialnych za niezapewnienie w/w wymogu”.

(dowód: akta kontroli str. 113-118, 136-137)

- wbrew zakazowi określonymu § 4 ust. 1 pkt 18 lit. a oraz §33 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. nie zapewniono dostępu o szerokości co najmniej 1 m do gaśnicy w pomieszczeniu nr 15 na drugiej kondygnacji naziemnej.

Dyrektor Domu Kultury wyjaśniła: „Miejsce umieszczenia gaśnicy zostało konkretnie wskazane przez specjalistę opracowującego instrukcję bezpieczeństwa pożarowego”.

Za współpracę z firmami zewnętrznymi odpowiedzialna jest Kierownik Administracyjna, a wybór firm dokonywany był za wiedzą Dyrektora Domu Kultury.

(dowód: akta kontroli str. 113-118, 136-137)

- niezgodnie z wymogami określonymi w § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. oraz § 183 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, instalacja elektryczna Domu Kultury (budynek o kubaturze 3 143 m³) nie posiadała przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

Dyrektor wyjaśniła: „Przeciwpożarowy wyłącznik prądu nie został zainstalowany w budynku od początku jego istnienia”.

Odnosnie planowanych do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych wyżej nieprawidłowości Dyrektor Domu Kultury wyjaśniła: „Po otrzymaniu zaleceń od Państwowej Straży Pożarnej dokonamy ich analizy i podejmiemy możliwe działania w celu ich realizacji”.

(dowód: akta kontroli str. 113-118, 136-137)

W związku z ustaleniami kontroli Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej wydał 21 października 2013 r. decyzję²⁵ nakazującą natychmiastowe usunięcie z dróg komunikacji ogólnej służących ewakuacji a także z pomieszczenia wentylatorni składowanych materiałów palnych. Ponadto Komendant Miejski PSP wydał 21 października 2013 r. decyzję²⁶ nakazującą w terminie do 31 sierpnia 2014 r. zapewnienie funkcjonalności instalacji wodociągowej przeciwpożarowej z hydrantami²⁷ oraz wyposażenie budynku w przeciwpożarowy wyłącznik prądu. Jednocześnie w tej samej decyzji nakazał w terminie do 30 listopada 2013 r. zapewnić dostęp o szerokości wynoszącej co najmniej 1 m do gaśnicy zlokalizowanej w pomieszczeniu nr 15

(dowód: akta kontroli, str. 142-146)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Domu Kultury w zbadanym zakresie

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁸, wnosi o:

- 1) usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli przeprowadzonej przez KM PSP na zlecenie NIK,
- 2) uzupełnienie brakujących i wykreślenie błędnych wpisów w książce obiektu budowlanego,
- 3) uzupełnienie wpisów w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- 4) podjęcie działań w celu uzyskania dziennika budowy budynku Domu Kultury.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

²⁵ Decyzja nr MZ 5580/4753-1/3/6774/13.

²⁶ Decyzja nr MZ 5580/4753-1/2/6772/13.

²⁷ W sposób zapewniający wymagane parametry hydrauliczne w zakresie ciśnienia i wydajności przy jednoczesnym poborze wody z dwóch sąsiednich hydrantów.

²⁸ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Michał Musioł
Doradca ekonomiczny

.....
Podpis

.....
Podpis